

یادداشت

پوتین قدرت را رها نخواهد کرد

[نیویورک تایمز |
چندین سال پیش بنا به دلایلی که هرگز توضیح داده نشد، ولادیمیر پوتین به مدت بیش از یک هفته از انظار عمومی ناپدید شد و مسکو را درباره سرزوش خود دچار سردرگمی کرد. هنگامی که پوتین دوباره سروکله‌اش پیدا شد، پاسخ به پرسش‌های پیش‌آمده را با بیان اینکه «بدون شایعات حوصله آدم سر می‌رود» از سر باز کرد. این غیبت کوتاه اما چیزی را درباره سیاست روسیه نشان داد؛ پوتین پس از ۲۰ سال رهبری روسیه، سرپرستی جامعه‌ای سیاسی را در دست دارد که شاید بیش از حضور او، از غیبتش هراسان باشد. این مسأله بیش از هر چیز دیگری به توضیح دلایل استفاده‌ا‌او از سخنرانی‌وضع کشور در روز چهارشنبه برای اعلام غافلگیرکننده سازماندهی مجدد دولت، چهارسال پیش از زمانی که قصد کناره‌گیری دارد، کمک می‌کند. این مسأله اما پرسشی را مطرح می‌کند که به نظر می‌رسد خود پوتین نیز در حال دست‌وپنجه‌نرم کردن با آن است. آیا او می‌تواند بدون ایجاد تشنج در نظام سیاسی روسیه و در خطر قراردادن میراث و حتی امنیت خود کناره‌گیری کند؟ دنیل تریسمن، استاد علوم سیاسی دانشگاه کالیفرنیا، می‌گوید: «برای بیشتر افراد خودگامه ترک قدرت کاملاً خطرناک است. برای کناره‌گیری از قدرت بدون پیامدهای منفی باید همه چیز بسیار خوب پیش برود و نظام ثبات داشته باشد. بازنشستگی افراد خودگامه معمولاً با پیامد مطلوبی همراه نیست و می‌تواند مرگ، حبس یا تبعید را به دنبال داشته باشد. این روند در روسیه نیز سابقه داشته است؛ جایی که پوتین با ۶۷ سال سن و در حالی که پدربزرگ شده است، بیش از هر رهبر روس دیگری به جز استالین در تاریخ معاصر آن حکومت کرده است. در ۱۰۰ سال پیش از روی کارآمدن پوتین در شب سال نوی ۱۹۹۹، تنها سه رهبر از ۹۰ رهبری روسیه بازنشسته شدند. باقی آنان یا هنگام تبعیدی قدرت مرده یا با اعدام شدند. اصلاحات قانون اساسی پوتین برنامه‌امی را برای ایمن‌ماندن و جلوگیری از بروز درگیری‌های داخلی در صورت تمایل نداشتن او برای باقی‌ماندن در جایگاه ریاست‌جمهوری پس از پایان دوره فعلی‌اش در سال ۲۰۲۴ ارایه می‌کند. کلید حل این مسأله این است که نشان داده شود او قصد ندارد پس از ترک ریاست‌جمهوری، قدرت را واگذار کند. سرگئی بلانوفسکی، جامعه‌شناس و ناظر تحولات سیاست روسیه، می‌گوید: «اومنی‌توانندتها از کسی درخواست کنند که در غیابش جایش را پر کند، در نظام روسیه، اتحادهای اولیگارش‌ها، ژنرال‌ها، فرمانداران، مأموران اطلاعاتی و روسای شرکت‌های نفتی برای قدرت و پول رقابت می‌کنند. آنها عموماً خارج از انظار عمومی اطلاعات مخربی در درباره یکدیگر جمع کرده و کاری می‌کنند که رقیبانشان دستگیر یا تبعید شوند. پوتین به‌جای دادگاه‌ادر این نزاع‌ها حکمیت کرده و از تشدید تنش‌ها جلوگیری می‌کند. به گفته کنستانتین گاره، جامعه‌شناس دانشکده علوم اجتماعی و اقتصادی مسکو، در صورت بازنشستگی پوتین و ترک این جایگاه، «جنگ داخلی به‌راه خواهد افتاد». این جنگ هم‌اکنون نیز خود را نشان داده است. برای نمونه، در سال ۲۰۱۷ الکسی‌وی اولیوکایف، یک وزیر سابق اقتصاد و عضو جناح لیبرال سیاست روسیه در کلابرداری با ایگور آ.، سچین، مدیر قدرتمند شرکت نفت دولتی روسیه، همکاری کرد. او در نهایت به خاطر پذیرش رشوهای دو میلیون دلاری از این شرکت نفتی مجرم شناخته شد. طبق قانونی که در سال ۲۰۰۱ تصویب شد، پوتین در صورت کناره‌گیری مشمول مصونیت قضائی خواهد شد و ماهانه ۵۸۰،۳۵۵ رویی با حدود ۵۰۰ هزار دلار دریافت خواهد کرد. گازه می‌گوید که پوتین می‌تواند هر یک از جایگاه‌های ارایه‌شده را -نخست‌وزیری، ریاست شورای دولت یا رهبری حزب اکثریت در پارلمان- برعهده بگیرد و همچنان امنیت خود و ثبات نظام سیاسی را حفظ و در عین حال ریاست‌جمهوری را واگذار کند. او روی کاغذ دارایی نسبتاً اندکی دارد و طبق اظهارنامه دارایی‌هایش در سال ۲۰۱۸، یک آپارتمان، یک گاراژ، سه خودروی ساخت روسیه و یک تریلر کمپینگ روسی دارد. البته معمولاً درباره ثروت او شایعاتی مطرح می‌شود مبنی بر اینکه دارایی‌هایش ده‌ها میلیارد دلار از چیزی که گفته شده، بیشتر است و گفته می‌شود که در کریمه برای خود ویلایی عظیم ساخته است. بنا بر این بزرگ‌ترین نگرانی او به جای مسائل مادی، احتمالاً اصلاحات اساسی سیاسی هستند. بلانوفسکی، جامعه‌شناس و ناظر تحولات سیاست روسیه در این خصوص به ضرب‌المثلی روسی اشاره می‌کند که می‌گوید: «منی‌توانید پیش از کشته‌شدن یک خرس، پوست آن را بفروشید.»

اینترسپت فاش کرد:

معمار جنگ عراق سیاست‌گذار آمریکا در قبال ایران

وب‌سایت اینترسپت در گزارشی فاش کرد که دیوید ورمسر، از اصلی‌ترین مدافعان حمله آمریکا به عراق در سال ۲۰۰۳، حالا در دولت ترامپ سیاست‌های این کشور را در قبال ایران تدوین می‌کند.

به گزارش اینترسپت، دیوید ورمسر یکی از اصلی‌ترین مدافعان جنگ با عراق در دولت بوش بود. او سرانجام نیز به آنچه که می‌خواست رسید و آمریکا وارد جنگی شد که نتیجه‌اش یک فاجعه‌تمام عیار بود. حالا ورمسر بار دیگر در گوش ترامپ از جنگ با ایران می‌گوید. براساس گزارش جدید بلومبرگ، ورمسر که پیش‌تر از مشاوران جورج دبلیو بوش بود و نقش پررنگی هم در متقاعدکردن او برای جنگ با عراق داشت، حالا به‌عنوان یکی از مشاوران غیررسمی دولت ترامپ فعالیت می‌کند. بدون شک او در متقاعدکردن ترامپ برای ترور ژنرال قاسم سلیمانی هم نقش داشته است.

ورمسر در ماه مه و ژوئن سال ۲۰۱۹ چندین یادداشت خطاب به جان بولتون، مشاور امنیت ملی وقت، نوشت و به گفته بلومبرگ استدلال کرد که اقدام تهاجمی آمریکا مانند ترور سلیمانی موجب برقراری توازن قدرت و کنترل نیروهایی می‌شود که تا امروز با اقدامات خود موجبات بقای جمهوری اسلامی را فراهم کرده‌اند.

این اعمال فشار از جانب ورمسر خود از دو جهت بسیار حایز اهمیت است؛ اول اگر چه قبلاً مشخص بود که جنبش نومحافظه‌کاران روی دولت ترامپ تأثیر بسزایی دارند، اما آشکارشدن نقش ورمسر در مورد ایران مهر تأیید دیگری است بر نفوذ نومحافظه‌کارانی که از عوامل اصلی جنگ فاجعه‌بار با عراق بودند. دوم اینکه این اعمال نفوذ برای جنگ با ایران نشان می‌دهد که نومحافظه‌کارانی مانند ورمسر هنوز نظریات عجیب‌وغریبی در مورد جامعه ایران دارند.

پس از انتخاب مجدد بوش در ۲۰۰۵، جناح راست دولت او توجه خودش را بیش از پیش بر ایران معطوف کرد. این افراد همیشه خواستار تغییر نظام جمهوری اسلامی بودند، اما در آن مقطع برخی از آنها اعتقاد داشتند که برای تحقق این امر نیاز به حمله نظامی همه‌جانبه به ایران نیست. در سال ۲۰۰۵ سیمور هرش مقاله‌ای در نیویورکر نوشت و در آن از این موضوع پرده برداشت که مشاوران دولت تصور می‌کنند که بمباران‌کردن تأسیسات اتمی ایران هاله شکست‌ناپذیری حکومت خردشده و بدون شک به سمت فروپاشی می‌رود. اکنون به نظر می‌رسد دیدگاه ورمسر هنوز هم همان باشد و حتی اندکی هم تغییر نداشته باشد؛ چرا که او در یادداشت‌های خود به بولتون می‌نویسد: «نیازی به جنگ زمینی و وسیع با ایران نیست.» این نظریه که از قضا در میان نومحافظه‌کاران بسیار محبوب هم هست، همیشه به نظر

Gettyimages

کار شد و یکی از کسانی بود که در کمیسیون ۱۱ سپتامبر از حمله آمریکا به عراق به جای القاعده حمایت کرد.

ورمسر سپس به‌عنوان مشاور ارشد بولتون که در آن مقطع معاون وزیر خارجه و از اصلی‌ترین حامیان جنگ با عراق بود، منصوب شد. سرانجام او و هم‌فکرانش آنچه را می‌خواستند به دست آوردند و آمریکا در مارس ۲۰۰۳ به عراق حمله نظامی کرد. در آن زمان بین آرزوهای نومحافظه‌کاران که می‌خواستند صدام سلاح هسته‌ای داشته باشد و واقعیت این بود که پیروز شد؛ صدها هزار نفر جان خود را از دست دادند، میلیون‌ها نفر زندگی‌شان مختل شد و در نهایت کل منطقه درگیر بحرانی شد که هنوز هم بعد از این همه‌سال در آن می‌سوزد. با این حال، ورمسر در میانه‌های در سال ۲۰۰۷ با اینکه دموکراسی خواهی دولت بوش را در عراق زیر سوال برد، اما همچنان از اصل جنگ با این کشور حمایت کرد. او گفت که من به خودی خود از طرفداران بزرگ دموکراسی نیستم، من هوادار آزادی هستم. اما در عین حال تفاوت‌ها را درک می‌کنم. آزادی که باشد بعد از مدتی دموکراسی خودش می‌آید. به هر حال به نظر می‌رسد در ۱۷سال گذشته هیچ چیزی نتوانسته بر عقاید ورمسر تأثیر بگذارد. او هنوز هم به استراتژی جنگ‌طلبانه جهانی خودش باور دارد و حتی این یک‌دهه و نیم مصیبت در منطقه هم باعث نشده تا دیگر رئیس‌جمهوری را تحریک به استفاده از پهلپاد برای ترویریک مقام نظامی کشور دیگر نکند.

نکته‌قابل توجه این است که الی لیک، روزنامه‌نگار محافظه‌کار بلومبرگ در مقاله اخیر خود که با عنوان دستاوردهای ورمسر منتشر شده، هیچ اشاره‌ای به عواقب تصمیم‌های اشتباه این مرد در گذشته نکرده است. ورمسر هنوز به درخواست اظهارنظر ما پاسخ ن داده است.

۴۰۰ زخمی در جریان اعتراضات داخلی در لبنان

خیابان‌ها پر از سنگ شده، آتار ویرانی گسترده و آتش سوزی و استفاده از بمب‌های اشک‌آور به وفور دیده می‌شود، تعدادی درختان کنده، بنرهای سطح شهر پاره، علایم راهنمایی‌وراندنگی تخریب و ویتترین بسیاری از مغازه‌ها و موسسات شکسته‌وبه خودروهای شهروندان آسیب‌های جدی وارد شده است.

صلیب سرخ گفته‌بود ۲۲۰ نفر از بین نیروهای امنیتی و تظاهرکنندگان در مرکز بیروت زخمی شدند که ۸۰ نفر به بیمارستان منتقل و ۱۴۰ نفر در محل مداوا شدند. این درحالی است که اسکای نیوز به نقل از منابع پزشکی گزارش داد: «در جریان درگیری‌های شب گذشته بین نیروهای امنیتی و تظاهرکنندگان حدود۴۰۰ نفر زخمی شدند.»

در این راستا میشل عون، رئیس‌جمهوری لبنان از فرماندهان ارتش و نیروهای امنیتی خواست آرامش را به بیروت بازگردانند. سعد حریری، نخست‌وزیر موقت لبنان نیز گفت صحنه درگیری‌ها، صحنه‌ای رد شده و مشکوک است. نخست‌وزیر موقت لبنان در توئیتر نوشت: «درگیری‌ها، آتش‌زدن‌ها و اقدامات خرابکارانه در مرکز بیروت صحنه‌ای جنون‌آمیز و مشکوک و دردنده است که صلح داخلی را تهدید می‌کند وعواقب خطرناکی دارد.» و اضافه کرد: «بیروت صحنه مز‌ذوران و سیاست‌های برنامه‌ریزی شده برای نابودی تحرکات مسالمت‌آمیز مردمی نیست. ما هرگز اجازه نمی‌دهیم بیروت به صحنه ویرانی، خراب‌کاری و خطوط تماس بازرگدی، نیروهای امنیتی و نظامی یابیده حمایت‌ز پایتخت بپردازند.»

اخبار روز

پوتین حکمرانی مادام‌العمری را به سبک رهبران شوروی رد کرد

رئیس‌جمهوری روسیه تأکید کرد که نمی‌خواهد روسیه به دوره‌ای از اتحاد جماهیر شوروی بازگردد که حاکمان مادام‌العمری داشت که در زمان تصدی قدرت از دنیا می‌رفتند و هیچ استراتژی جانشینی مناسبی نداشتند. به گزارش رویترز، اظهارات ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهوری روسیه، در جمع کهنه‌سربازان جنگ جهانی دوم در سن‌پترزبورگ، چند روز پس از آن بود که او از تغییر و تحولات گسترده در سیستم سیاسی کشورش پرده برداشت؛ تغییراتی که به استغفای دیمیتری مدودف از مقام نخست‌وزیری و دولت‌ش هم منجر شد. پوتین در اقدامی غافلگیرانه، میخائیل میشوستین، رئیس نه‌چندان شناخته‌شده سرویس مالیات کشورش را به‌عنوان نخست‌وزیر بعدی این کشور انتخاب کرد. روس‌ها اکنون منتظرند تا بشوند که کدام یک از وزیران شغل خود را در دولت جدید حفظ می‌کنند. تغییرات پوتین قانون اساسی روسیه را برای ایجاد مراکز جدید قدرت در خارج از ریاست‌جمهوری اصلاح کرده و به نظر می‌رسد که به پوتین شصت‌وهفت ساله فرصت می‌دهد تا پس از ترک ریاست‌جمهوری در سال ۲۰۲۴ سلطه خود را بر قدرت بیشتر کند. او به مدت دودهه بر سیاست روسیه، به‌عنوان رئیس‌جمهوری یا نخست‌وزیر، تسلط داشته است. پوتین در اظهارات روز شنبه خود، ایده ریاست‌جمهوری مادام‌العمری را رد روسیه رد کرد. او که قبلاً گفته بود می‌خواهد روسای جمهوری آینده کشورش را به دو دوره قدرت محدود کند، در حال حاضر در دوره چهارم ریاست‌جمهوری خود به سر می‌برد.

تیم حقوقی ترامپ رسماً به احضاریه سنا درباره استیضاح پاسخ داد

تیم حقوقی رئیس‌جمهوری آمریکا رسماً به احضاریه‌های سنا خطاب به دونالد ترامپ پاسخ داد و نظر اجمالی را درباره اینکه نهایتاً دفاعیه کاخ سفید در روند استیضاح چه خواهد بود، ارایه کرد. به گزارش ایسنا، این واکنش تیم حقوقی دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری آمریکا، مفاد استیضاح را از نظر قانونی «نامعتبر» می‌خواند و تأکید دارد که این روند حمله‌ای به آمریکایی‌هاست و همچنین این استیضاح را از لحاظ آیین‌نامه‌ای و هم مفاد قانون اساسی به چالش کشیده است. براساس گزارش شبکه خبری بی‌بی‌سی، تیم وکلای حقوقی دونالد ترامپ نخستین واکنش رسمی خود را به اتهامات طرح استیضاح علیه رئیس‌جمهوری آمریکا منتشر و استیضاح را «حمله‌ای خطرناک» به دموکراسی توصیف کرده است. این دفاعیه می‌گوید که بندهای استیضاح هیچ جرمی را تشریح نمی‌کند و تلاش «گستاخانه» برای مداخله در انتخابات ریاست‌جمهوری ۲۰۲۰ است. این واکنش در حالی منتشر شد که دموکرات‌ها گزارش خود را برای شروع محاکمه استیضاح در سنا ارسال کردند. محاکمه ترامپ در سنا قرار است ساعت ۱۳:۰۰ روز سه‌شنبه آغاز شود. ترامپ چهارمین رئیس‌جمهوری در تاریخ آمریکاست که با روند استیضاح مواجه می‌شود. او که با دو اتهام سوءاستفاده از قدرت و مانع‌تراشی در کارکنگره رویه‌روست هرگونه تلافی را رد کرده و این پرونده را «ساختگی» خوانده است.

اردوغان: از سوریه و لیبی نمی‌رویم

رئیس‌جمهوری ترکیه حملات نیروهای موسوم به ارتش ملی لیبی را به پاریس به باد انتقاد گرفت و اعلام کرد که جامعه بین‌الملل به این حملات پاسخی درخور نداده است. او همچنین اعلام کرد که نیروهایش در سوریه و لیبی می‌مانند. به گزارش ایسنا، رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهوری ترکیه بار دیگر خلیفه حفتر، فرمانده نیروهای موسوم به ارتش ملی لیبی را به باد انتقاد گرفت و گفت که جامعه بین‌الملل به حملات گستاخانه حفتر به طرابلس پاسخی درخور نداده است. رئیس‌جمهوری ترکیه تصریح کرد: «تلاش‌های مادر این مهم‌روشن است. پس از تلاش‌های چهار ماهه ترکیه و روسیه به آتش‌بس موقت در لیبی رسیدیم. ترکیه کلید صلح در لیبی است.» او با بیان اینکه موضع‌گیری ترکیه «نقش بزرگی» در سرکوبی «کودتای» حفتر داشته است، از جامعه بین‌الملل خواست به نفع جاه‌طلبی‌های تاجران خون و هرج‌ومرج، امیدهایی را که بار دیگر در لیبی زنده شده، فدا نکند. اردوغان گفت که هیچ راه حل نظامی در لیبی وجود ندارد و تلاش‌ها برای تحمیل راه‌حل نظامی نتیجه‌ای نخواهد داشت.